

DEBESU GUDRĪBAS PAZEMĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jēk. 3:13-4:10; 5. Moz. 4:6; Gal. 5:17; Jer. 3:6-10, 20; Ap.d. 19:13-16; Ps. 24:3-6.

ATMIŅAS PANTS:

„Pazemojieties Kunga priekšā – un viņš jūs paaugstinās!” (Jēk. 4:10)

Daudzos vidējos un lielos uzņēmumos pastāv tāda „vidējo menedžeru domāšana”. Šāda attieksme parādās, ja darbinieki jūtas tiesīgi uz kaut ko tādu, kā viņiem patiesībā vēl nav: lielāka cieņa, augstāks atalgojums, paaugstinājums darbā utt. Šī neveselīgā attieksme attīstās ar laiku, cilvēkam cenšoties virzīties uz priekšu. Starp simptomiem var būt glaimojošas piezīmes tiem, kas pieņem lēmumus, un nepatīkamas atklāsmes par līdzstrādniekiem, un tam visam vēl pievienots savtīgas sāncensības gars. Kad kāds lielas televīzijas ziņu reportieris bija izvirzījies augšgalā, neiznīcinot citus, lai tur nokļūtu, kāds kolēģis ar apbrīnu novērtēja: „Nebija neviena liķa.”

Būtu patīkami domāt, ka savtīga sāncensība ir tikai laicīgās organizācijās un ka draudze darbojas pavisam citādi. Diemžēl Raksti norāda, ka pārāk bieži pasaulīga „gudrība” darbojas arī starp ticīgajiem.

Šajā nedēļā aplūkosim, ko Dieva Vārds saka par šo nožēlojamo realitāti.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 22. novembrī!

Klusā gudrība

„Kas no jums ir gudrs un saprātīgs? Lai ar labu uzvedību viņš parāda savus darbus klusā gudrībā.” (Jēk. 3:13) „Klusā gudrībā” – ko tas varētu nozīmēt?

Daži Bībeles pētnieki domā, ka visa Jēkaba trešā nodaļa runā par to, kādam ir jābūt skolotājam. Protams, „gudrais un saprātīgais” šķiet esam labi kandidāti, bet šķiet, ka šeit darbības lauks ir plašāks, ietverot visu draudzi. Gudrība, ko Jēkabs apraksta šeit un visā vēstulē, nav galvenokārt intelektuāla, ko tik augstu vērtēja senie grieķi un daudzas Rietumu valstis mūsdienās. Drīzāk gudrība ir redzama cilvēka uzvedībā un dzīvesveidā, kā to norāda izmantotais grieķu vārds „anastrophe”, kas tulkots kā „uzvedība” (izmantots arī 1. Tim. 4:12, Ebr. 13:7; 1. Pēt. 1:15, 2:12). Mūsu rīcība un uzvedība liecina par to, cik gudri mēs esam. Jēzus mācīja to pašu, sakot, ka „gudrību apliecina viņas bērni” (Mat. 11:19, NKJV).

Interesanti, ka vienīgā vieta Vecajā Derībā, kur ir atrodama frāze, kas tulkota kā „gudrs un saprātīgs”, ir atrodama Mozus pamācībā Israēlīm ievērot visus likumus, ko Dievs bija pavēlējis: “Turiet un pildiet tos – tā jūs būsiet gudri un saprātīgi to tautu acīs, kas, dzirdot par visiem šiem likumiem, sacīs: tiešām, gudra un saprātīga ir šī lielā tauta!” (5. Moz. 4:6)

Turpretī „rūgtā” ūdens avots, par ko runāts Jēk. 3:11, rada „rūgtu skaudību un ķildas” (14. p.) draudzē. Tas tulkots no grieķu vārda „eritheia”, kas attiecas uz „tikai savu personīgo interešu īstenošanu”. (Ceslas Spicq, Theological Lexicon of the New Testament (Hendrickson Publishers), 2. sēj., 70. lpp.) Tā ir attieksme, kas šķiet vairāk līdzīga sātana rīcībai debesīs, nevis tam, kādiem vajadzētu būt kristiešiem virs zemes. Ja mēs neizdarām apzinātu izvēli mirt sev un pakļaut savu gribu Kungam, mēs varam būt briesmās parādīt tieši tādu attieksmi, no kādas Jēkabs brīdina.

Pārdomā vairāk frāzi „klusā gudrība”! Kādās situācijās šāda gudrība no tavas puses varētu būt ļoti noderīga? _____

PIRMDIENA, 17. NOVEMBRIS

Divu veidu gudrība

Izlasi Jēk. 3:15, 16! Kā viņš raksturo pasaulīgo gudrību? Kādos veidos šī „gudrība” parasti atklājas pasaulē un pat draudzē? _____

Gudrība, kas mums ir dabīgi, ir „laicīga”, pat „dēmoniska” vai „velnišķa” un bez Gara. Tam nevajadzētu mūs pārāk pārsteigt. Senos laikos Sālamans runāja par ceļu, kas šķiet taisns, bet „noved nāves ceļos” (Sakāmv. 14:12; 16:25). Šī gudrība ir destruktīva pašā tās būtībā. Ja tiek izteiktas un sirdī auklētas greisirdīgas un savtīgas ilgas, dabiskais rezultāts būs strīdi un nemieri, līdzīgi situācijai Korintā (sk. 2. Kor. 12:20, kur daži no lietotajiem vārdiem ir tādi paši).

Izlasi Jēk. 3:17, 18; Jāņa 3:3-7, Kol. 3:1, 2! Ko šie panti kopā mums stāsta par „Debesu” gudrību? _____

Lai gan Jēkabs nekad tiešā veidā nerunā par Svēto Garu, skaidri atklājas jaunpiedzimšanas ideja. Drīzāk apustulis dod priekšroku līdzībai par sēšanu un augļu nešanu no lauksaimniecības, kas, iespējams, ir balstīta uz Jēzus līdzībām, kas runā par vārda sēšanu cilvēku sirdīs, kad viņi dzird evaņģēlija vēsti (sk. Mat. 13:3-9, 18-23). Debesu gudrība ir „pilna žēlastības”, kā arī „labu augļu”. Kā mēs redzējām, neskatoties uz to, ka Jēkabs liek uzsvāru uz paklausību un labiem darbiem kā ticības augļiem, žēlastība triumfē pat tiesā (Jēk. 2:13). Citiem vārdiem, patiesi gudrais ne tikai būs lēnprātīgs un pazemīgs kā Jēzus, bet arī miermīlīgs, maigs, žēlsirdīgs un piedodošs, labprātīgs skatīties pāri citu kļūdām, nevis kritizēt vai tiesāt viņus.

Ir tik viegli iekrist pasaules ceļos, vai ne? Pārbaudi sevi: cik lielā mērā pasaulīgā gudrība, pretēji gudrībai no Debesīm, ietekmē to, kā tu dzīvo? _____

Konfliktu un strīdu cēlonis

„No kurienes kari un no kurienes cīņas jūsos? Vai ne no tieksmes pēc baudām, kas karo jūsu locekļos?” (Jēk. 4:1; sal. ar Gal. 5:17) Par kādu pamatkonfliktu runāts abos pantos? _____

Jēk. 4. nodaļas pirmie panti raksturo ticīgos kā sašķeltus iekšēja rūgta strīda dēļ. Ārējiem konfliktiem draudzē ir iekšējs iemesls: tieksme pēc baudas (no šeit lietotā grieķu vārda cēlies vārds „hedonisms”). Šīs grēcīgās ilgas, ko Pāvils metaforiski attiecina uz „miesu”, aktīvi karo pret mūsu augstāko, garīgo motivāciju. Kristieša dzīve ietver ilgu cīņu, kas, ja to nevada „gudrība no augšienes” (Jēk. 3:17), izlejas pār draudzi un rada garīgu traumu starp ticīgajiem.

Izlasi Jēk. 4:2, 3! Kādas specifiskas grēcīgas ilgas ir minētas, un kā tās ietekmē draudzi? _____

Šie panti satur tiešas atsauksmes uz desmit baušļiem: „Jūs iekārojat, bet neiegūstat, jūs nogalināt un degat skaudībā, bet nevarat sasniegt.” (Jēk. 4:2) Atkārtotās atsauksmes uz skaudību, iekārošanu un baudkāri (sal. ar Jēk. 3:14, 16) atspoguļo redzējumu, kas ir līdzīgs Jēzus paustajam Kalna svētrunā, kur redzeslokā ir iekšēja motivācija, nevis tikai ārējas darbības. Tāpēc nogalināšana, iespējams, ir domāta plašākā nozīmē, ietverot arī dusmas. Agrīnajās draudzēs visdrīzāk nebija locekļu, kas nogalinātu cits citu. No otras puses, kā mēs mācāmies no Apustuļu darbu grāmatas, bija laiki, īpaši Jeruzālemē, kur darbojās Jēkabs, kad nodevība viegli varēja novest pie draudzes locekļu aresta un nāves.

“Nemieru rada mīlestība pret savu es. Ja esam piedzimuši no augšienes, mums būs tāds pats prāts, kāds bija Jēzum, tāds prāts, kas Viņam lika pazemoties, lai mēs tiktu izglābti. Tad mēs nemeklēsim augstāko vietu. Mēs ilgosimies sēdēt pie Jēzus kājām un mācīties no Viņa. Mēs sapratīsim, ka mūsu darba vērtību nenosaka sevis izrādīšana un pasaulē saceltais troksnis vai mūsu pašu spēka radītā aktivitāte un dedzība. Mūsu darba vērtība ir proporcionāla Svētā Gara saņemšanai. Uzticēšanās Dievam atraisa svētākās gara īpašības, tā ka mēs varam saglabāt pacietību.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas” 330., 331. lpp.)

Draudzība ar pasauli

Izlasi Jēk. 4:2-4! Kāpēc Jēkabs sauc savus lasītājus par „laulības pārkāpējiem”?
Sk. Jer. 3:6-10, 20; Jes. 54:5; Jer. 2:2; Lūk. 16:13. _____

Atsaucoties uz Bībeles konceptu par Israēlu kā Dieva līgavu, Jēkabs piedzina ticīgo ļaušanos pasaulīgiem ieradumiem un pasaulīgas attieksmes ietekmei garīgai laulības pārkāpšanai. Patiesībā viņi izvēlas citu meistarū un kungu.

Nākamo pantu Jēk. 4:5 nav tik viegli saprast. Daži ir nosaukuši to par visgrūtāko pantu Jaunajā Derībā. Grieķu teksta neskaidrība atspoguļojas lielākajā daļā tulkojumu. Daži uzskata „garu” par Svēto Garu („Gars .. mūsos dzenas uz skaudību” NKJV, HCSB; „Viņš skaudīgi ilgojas pēc Gara..” NASB95). Citi to uzskata par cilvēka garu („Dievs skaudīgi dzenas pēc gara, ko Viņš mūsos ir ielicis.” NRSV „Viņš skaudīgi ilgojas pēc gara, kam licis mūsos mājot.” NIV). Pēdējais NIV tulkojums vislabāk atbilst gramatikai un kontekstam, bet, neskatoties uz tulkojumu, panta nozīme nav īpaši skaidra. Pamatojoties uz rūpīgu panta sintakses un tiešā konteksta izpēti, 5. un 6. pantu varētu tulkot šādi: „Vai jūs domājat, ka Raksti velti runā pret skaudību? Gars, kam Viņš licis mūsos mājot, tiecas, bet Viņš dod vairāk žēlastības. Tāpēc Viņš saka: „Dievs stājas pretī lepnajiem, bet pazemīgajiem dod žēlastību.” (Jēk. 4:5, 6, autora tulkojums)

Kā to skaidri pasaka 1.-4. pants, cilvēka gars (jeb „sirids”) ir pildīts ar ilgām, kas, lai gan sākotnēji nav jaunas, ir grēka izkropļotas un vada pa ļauniem ceļiem. Žēlastība ir vienīgais patiesais risinājums mūsu nožēlojamajam stāvoklim. Lepnie turpretī ir nolikuši sevi pozīcijās, kur viņi nevar viegli saņemt žēlastību. Kāds ir rakstījis, ka mēs saņemam žēlastību kā ubagi, turot rokā izstieptu skārda bundžu ūdenskrituma priekšā. Tikai cilvēks, kas ir pazemīgs, lēnprātīgs un apzinās savu galējo vajadzību un atkarību, ir atvērts žēlastībai, nepelnītai labvēlībai, kas tiek dāvāta tiem, kas visādā ziņā nav pelnījuši. Kā rakstīja E. Vaita, „vienīgās tiesības uz Dieva žēlastību ir cilvēka lielā vajadzība”. („Laikmetu ilgas” 317. lpp.)

Paskaties uz sevi! Kas tevi padara par glābšanas vērtu? Kā tava atbilde palīdz saprast lielo vajadzību pēc žēlastības tavā personīgajā dzīvē? Kā krusts un tikai krusts apmierina šo vajadzību? _____

Pakļaušanās Dievam

“Tad nu pakļaujieties Dievam un stājieties pretī velnam, un tas bēgs no jums.” (Jēk. 4:7) Ievēro šeit norādījumu secību. Ja mēs cenšamies pretoties velnam paši savā spēkā, kāda ir mūsu veiksmes iespēja? Kad septiņi jūdu eksorcisti centās izdzīt dēmonu no apsēstā cilvēka, izmantojot Jēzus un Pāvila vārdus kā maģisko formulu, dēmonu apsēstais cilvēks pievarēja eksorcistus, ka tie kaili un asiņojoši bēga prom (Ap. d. 19:13-16). Tāpēc mums ir jāpakļaujas Dievam un Viņa gribai, lai pretotos velnam. Patiesībā sperot šo pašu soli, mēs pretojamies velnam.

Vienlaikus mums nevajadzētu pieņemt, ka pirmie Jēkaba vēstules lasītāji nekad iepriekš nebūtu sevi pakļāvuši Dievam. Jēkabs pavisam skaidri raksta tiem, kas apliecina sevi par ticīgiem. Tāpēc varbūt mums vairāk jādomā par pakļaušanos Dievam ik dienas un pretošanos velnam, kad vien viņa kārdināšanas uzbrūk.

Izlasi Jēk. 4:8-10! Kādas pavēles Jēkabs dod, un kā tās ir savā starpā saistītas? Kā tās ir saistītas arī ar pakļaušanos Dievam? _____

Aicinājums mainīties šajos pantos ir kulminācija visam, ko Jēkabs saka, sākot ar 3:13. Pantos, ko mēs esam pētījuši šajā nedēļā, atklājas kontrasti starp debesu gudrību un velnišķu gudrību un starp lepnajiem, kas paaugstina sevi, kā to darīja velns (sk. Jes. 14:12-14), un pazemīgajiem, kas pakļaujas Dievam un pazemojas. Te ir arī apsūdzība derības ar Dievu pārkāpšanā (Jēk. 4:4) un ir atkārtota apsūdzība divkosībā (Jēk. 4:8, sal. ar 1:8). Tāpēc aicinājums pakļauties Dievam sniedz tālāk par morālu pārmetumu; tas aicina grēciniekus nožēlot, kā to darīja Jēzus (Lūk. 5:32).

Kā vajadzētu nožēlot? Jēkabs min soļus (balstoties uz Ps. 24:3-6): (1) tuvojies Dievam, un Viņš tuvosies tev; (2) šķīsti savas rokas un sirdi (tas ir, gan darbus, gan domas); (3) bēdājies, vaimanā un raudi par savām kļūdām, saprotot, ka tavas vienīgās tiesības uz Dieva žēlastību ir tava vajadzība.

“Pazemojieties Kunga priekšā – un Viņš jūs paaugstinās!” (Jēk. 4:10) Ko tas nozīmē? Kā tu mācies sevi pazēlot? Kā mēs varam mācīties atdarināt pazemību, ko Jēzus atklāja? _____

PIEKTDIENA, 21. NOVEMBRIS

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

"Daudz ir tādu, kuru sirdis, cenšoties sasniegt šīs zemes standartus, smeldz zem rūpju nastas. Viņi ir izvēlējušies kalpot pasaulei, pieņēmuši tās nemieru un tikumus. Tādēļ arī viņu raksturs ir sabojāts un dzīve pārvērtusies par verdzību. Lai apmierinātu godkāri un pasaulīgas vēlmes, tie ievaino savu sirdsapziņu un uzņemas papildus pašpārmētumu nastu. Pastāvīgais nemiers izsmel dzīvības spēkus. Mūsu Kungs vēlas, lai tie noliktu verdzības jūgu. Viņš aicina uzņemties Viņa jūgu; Viņš saka: "Mans jūgs ir patīkams un Mana nasta viegla." Pestītājs aicina vispirms meklēt Dieva valstību un Viņa taisnību un apsola, ka visas pārējās dzīvei nepieciešamās lietas tiks piemestas." (E. Vaita „Laikmetu ilgas” 330. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Padomā vairāk par divu veidu gudrībām, par ko runāts pirmdienas tēmā! Ar ko tev saistās katra no tām? Tad padomā par tām reizēm šajā nedēļā, kad tu pieņēmi svarīgus lēmumus vai uzņēmies svarīgus darbus! Kāda veida gudrība bija iesaistīta?

2. Kā mēs redzējām svētdien, Dievs apsolīja Israēlam, ka Viņa likuma ievērošanas rezultātā apkārtējās tautas nāks apbrīnot viņus kā "gudrus un saprātīgus ļaudis". Bet vai tas nepadarīja Israēlu lepnu? Tas, protams, ir pretēji Debesu gudrībai, kas vada uz pazemību. Kas notika ar viņiem, un kā mēs varam mācīties izvairīties no viņu kļūdām? Kā pareiza izpratne par svētnīcas kalpošanas patieso nozīmi bija viņu labākā aizsardzība pret lepnumu? Kā krustam vajadzētu mūsdienās kļūt par mūsu lielāko aizsardzību pret lepnumu?

3. Izlasi vēlreiz iepriekš citēto E. Vaitas apgalvojumu! Cik daudz mēs dzenamies pēc pasaules standartiem? Vai šie standarti vienmēr noteikti ir nepareizi? Bieži mēs varam lasīt par cilvēkiem, kam, dzīvojot pēc pasaules standartiem, šķiet, ir viss. Un tomēr viņu dzīves izrādās vraki. Ko tam vajadzētu stāstīt mums par to, cik patiesībā maldinoša ir lielākā daļa no tā, ko piedāvā pasaule? Tomēr vissvarīgākais – kā mēs varam mācīties pretoties pasaulei un palīdzēt mūsu jauniešiem, ko tik ātri var pievilināt viltus apsolījumi pasaulē, lai viņi neiekrīstu šajā slazdā?

4. Pārdomā vairāk ideju par pazemību! Kāpēc tā ir tik svarīga kristieša dzīvē? Kāpēc lepnums ir tik nāvējošs ikvienam, kas grib sekot Jēzum?